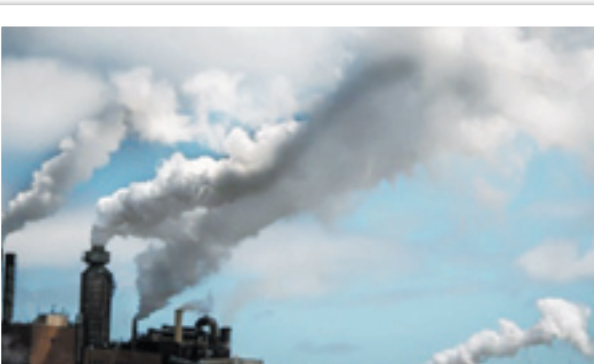

صنایع غیراستاندارد دومین عامل آلودگی و آلاینده‌گی کلانشهرها بعد از منابع متحرک موتوری است

مقاومت صنایع آلاینده برای خروج از پایتخت

در استان تهران وجود دارد و ما ط‌ح‌ری را مهیا کردیم تا صنایع موجود به سه دسته‌بندی قرمز، زرد و سبز تقسیم‌بندی شود و صنایع قرمز که همان آلاینده محسوب می‌شود باید از استان خروج پیدا کنند و صنایع زرد نیز به اصلاح بیردازند و صنایع مسبز نیز به فعالیت خود ادامه دهند.» وی با بیان اینکه در حال حاضر دست کم ۱۰۰ واحد صنعتی در اولویت خروج از استان تهران هستند، می‌افزاید: «صنایعی همچون روغن کشی و سیمان جزو اولویته‌ها محسوب می‌شود و برای خروج عامل صنایع آلاینده و بهبود وضعیت سایر صنایع برنامه میان مدت پنج ساله و درازمدت ۱۰ ساله را مدنظر قرار دادیم.»

مدیر کل محیط زیست استان تهران با اشاره به اینکه وزارت صنعت، معدن و تجارت باید به اولویت خروج صنایع از تهران اهتمام داشته باشد می‌افزاید: «مهم‌ترین اولویت وزارت صنعت بحث اشتغال بوده است و در جهت خروج صنایع نیز تعامل شده تا به آنها کمک‌های لازم صورت گیرد. متأسفانه بیچارگی ما این است که آمایش سرزمینی نداریم و قابلیت‌های استانی را به طور کامل نمی‌دانیم؛ به عنوان نمونه استان اصفهان باید از لحاظ گردشگری مورد توجه قرار گیرد

با استان مرکزی به استانی صنعتی تبدیل شد و تمامی این برنامه‌ریزی‌ها نشأت گرفته از آمایش سرزمینی است که باید

به آن توجه شود.»

مدیر کل محیط زیست استان تهران تأکید می‌کند ظرفیت تحمل صنایع در استان تهران به پایان رسیده و امیدواریم همه به این موضوع توجه کنند که ظرفیت‌های تهران به چه منظور است و امیدواریم سیاست‌های دولت به این سمت برود که استان‌های دارای ظرفیت را تشکیل دهد؛ به عنوان نمونه برخی استان‌ها دارای دشت و فضای بارگذاری هستند که

سخن‌آخر

وعده خروج صنایع آلاینده از پایتخت در انتظار اجرا

اوایل هفته گذشته معاون اول رئیس‌جمهور در جلسه‌ای در خصوص آلاینده‌گی شهرهای بزرگ، بر لزوم ساماندهی واحدهای صنعتی آلاینده در کلانشهرها تأکید کرد و گفت: برای ساماندهی واحدهای صنعتی آلاینده نیازمند برنامه‌ریزی دقیقی هستیم و باید تمهیداتی اندیشیده شود تا واحدهای آلاینده به خارج از شهرها انتقال یابند. اسحاق جهانگیری با اشاره به حساسیت افکار عمومی نسبت به آلودگی‌ها گفت: آلاینده‌گی هوای کلانشهرها و به خصوص تهران از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و دولت وظیفه خود می‌داند که این معضل را ساماندهی کند. وی با بیان اینکه برای جلوگیری از آلودگی‌های ساماندهی واحدهای صنعتی آلاینده مصوباتی نیز وجود دارد، خاطر نشان کرد: برخی دستگاه‌های مرتبط از جمله

می‌توانند فعالیت‌های مختلف را در خود جای دهند.

بر این اساس به دلیل نبود مدیریت یکپارچه شهری تاکنون فقط بخشی از صنایع کوچک آلاینده به بیرون از شهر انتقال داده شده است و اقدام خاصی برای خروج صنایع آلوده‌کننده و آلاینده به بیرون از محدوده مجاز از شهر صورت نگرفته است. در این زمینه رئیس کمیته محیط زیست شورای شهر تهران می‌گوید: «صنایع آلاینده تأثیر خاص خود را بر آلودگی هوا و مسائل زیست محیطی دارند. حدود ۵ هزار کارخانه و واحد صنعتی در شهر تهران و حریم پایتخت مشغول فعالیت هستند که شورای شهر خواستار توقف فعالیت و خروج این صنایع از شهر تهران است. محمد حقانی افزود: «صنایع در حریم و داخل شهر نباید فعالیت داشته باشند اما در عین حال صنایع آلاینده ملزم هستند استانداردها را رعایت کنند اما متأسفانه برخی واحدهای صنعتی استانداردهای رفع آلودگی هوا را رعایت نمی‌کنند و موجب تشدید آلودگی‌های هوا می‌شوند. در رابطه با خروج صنایع آلاینده هم مصوبه دولت را داریم و هم مجلس و شورای شهر نیز به طور جدی نسبت به این موضوع تأکید دارد و در سال جاری نیز یکی از اولویت‌های کمیته محیط زیست شورا همین مسئله خروج صنایع آلاینده از پایتخت است.»

فعالیت هزاران واحد صنعتی غیر مجاز در استان تهران

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست می‌گوید: «هزاران واحد صنعتی غیرمجاز و بدون پروانه تحت عنوان واحدهای صنعتی وجود دارد و مشکلات زیادی در آلودگی هوا و آلودگی آب ایجاد می‌کنند که باید ساماندهی شوند و این واحدهای صنعتی در دورانی به وجود آمده و مستقر شدند که مشکلات زیادی را ایجاد کرده و به ساماندهی کلان نیاز دارند، که برای این مهم

نیز برنامه‌ریزی‌هایی در حال انجام است.»

معصومه ابنتکار معتقد است هر کسی که تنفس می‌کند و با آب و خاک در ارتباط است نسبت به حفظ محیط زیست مسئولیت دارد و مردم در کنار مسئولان باید نقش حفاظت از محیط زیست را به درستی ایفا کنند.

فرسایش سازه‌های شهری

بسیاری از کارشناسان نسبت به تأثیرات منفی آلاینده‌های محیطی ناشی از وجود صنایع آلاینده بر روی محیط زیست شهری و بناهای شهری، روند خروج این صنایع به خارج از شهرهای بزرگ از جمله تهران، همچنان با کندی و ابهام روبرو است.

این روند زمانی ابعاد نگران‌کننده‌تری پیدا می‌کند که بدانیم با توجه به بالا بودن میزان آلاینده‌های هوا و فعالیت‌های گسترده و مداوم کارگاه‌ها و کارخانه‌های صنعتی واقع در غرب تهران در معرض فرسایش قرار گرفته‌اند.

ضرورت توجه به پیوست زیست‌محیطی برای فعالیت صنایع در کنار برنامه‌ریزی برای خروج صنایع آلاینده باید به این نکته توجه کرد که استانداردسازی به کاهش آلودگی و آلاینده‌گی کمک شایانی کند. در این زمینه نایب رئیس فراکسیون مدیریت شهری و روستایی مجلس خروج صنایع از کلانشهرها با هدف کاهش آلودگی هوا را اقدامی غیرقابل قبول می‌داند و می‌گوید: «سازمان محیط زیست باید به سمت استانداردسازی صنایع حرکت کند زیرا در تمامی کشورهای دنیا صنایع در داخل کلانشهرها فعالیت کرده و هیچ مشکلی هم به لحاظ آلودگی هوا وجود ندارد.»

کمال علیپور ختکداری افزود: اگر در شهری قرار است کارخانه نساجی و رنگ‌آمیزی احداث شود، دولت باید شرایطی را فراهم کند که صاحبان حرف و وزارت صنایع فیلتر فعالیت‌های خود

را مطابق شرایط روز دنیا تنظیم کنند.

وی با تأکید بر اینکه پیشنهادهای خروج صنایع آلاینده از سطح شهر مانند جلوگیری از تردد خودروها در سطح شهر است، تصریح می‌کند: «دنیا در حال حاضر به سمت تولید پت‌زین بورو ۵ حرکت می‌کند بنابراین در کشور ما نیز باید قبل از هر اقدامی بنزین استاندارد روز دنیا تولید شود، همچنین سازمان محیط زیست و کارشناسان حرفه‌ای باید به سمت استانداردسازی صنایع حرکت کنند و به طور حتم باید شرایط، آسانسها، پروتکلی در سازمان محیط زیست و شورای عالی محیط زیست تدوین شود که به فیلترینگ صنایع بیشتر توجه شود نه اینکه بی‌دلیل صنایع را از سطح شهر خارج کرد؛ البته مجلس شورای اسلامی نیز مصوب کرد که هر پروژه‌ای باید دارای پیوست زیست محیطی باشد اما متأسفانه به این موضوع نیز در حال حاضر هیچ توجهی نمی‌شود.» علیپور ختکداری معتقد است در اکثر کشورهای پیشرفته و صنعتی دنیا صنایع در کنار مردم و در داخل شهرها فعالیت می‌کنند و اتخاذ برخی رویکردها در خصوص خروج صنایع حرکت به سمت فلج کردن صنایع است، این در حالی است که باید توجه به منشأ آلودگی در سطح شهر مورد توجه قرار گیرد.

خروج صنایع آلاینده در پروسه ۱۵ساله از پایتخت

خروج صنایع آلاینده از شهرها کمتر از آن چیزی است که در قانون مشخص شده بود و همچنان صنایع آلوده‌کننده و آلاینده‌کننده در کنار آلودگی منابع متحرک جان و سلامت شهروندان را در معرض تهدید قرار داده است. در این زمینه رئیس فراکسیون محیط زیست و توسعه پایدار مجلس با بیان اینکه وزارت صنعت موظف به خروج صنایع آلاینده از محدوده صنایع است، می‌گوید: وزارت صنعت، معدن و تجارت بیش از سازمان حفاظت محیط زیست باید برای خارج کردن صنایع آلاینده به بیرون از شهرها اهتمام ورزد. «محمد رضا تالش نماینده مردم اردکان در مجلس شورای اسلامی، می‌افزاید: درحقیقت اگر وزارت صنعت، معدن و تجارت در این زمینه کمک نکند، انتقال صنایع آلاینده به قیمت تعطیلی آنها نباید انجام گیرد، درواقع باید تسهیلات و امکانات در اختیار صنایع قرار گیرد تا زمینه ادامه فعالیت آنها در مکان مشخص دیگری فراهم شود.

وی با یادآوری اینکه سازمان حفاظت محیط زیست موظف به اخذ جریمه از صنایع آلاینده است، تأکید می‌کند: «سازمان حفاظت محیط زیست باید پایش آنلاین برای سنجش میزان آلودگی صنایع داشته باشد تا بتواند از صنایع آلاینده توسط مرجع مربوطه جریمه اخذ کند.»

تاش ضمن اشاره به اینکه صنایع آلاینده آنگونه که مقرر بوده از شهرها خارج نشده‌اند، می‌گوید: «خروج صنایع آلاینده کار سختی است، در واقع تأمین منابع، آب، گاز، زمین و سرمایه مورد نیاز باید فراهم شود به گونه‌ای که کارگران صنایع بیکار نشده یا تولیدات صنعت متوقف نشود. براین اساس صنایع آلاینده باید در فرآیندی پنج تا ۱۰ ساله با مهیا کردن شرایط، به خارج از شهرها منتقل شوند.»

یادداشت

درآمد پایدار در گرو همکاری

دولت، مدیریت شهری و شهروندان

بیژن سورانی

براساس آخرین آمار اعلام شده حدود ۵۸ میلیون نفر از جمعیت ۷۸ میلیونی کشور در شهرها زندگی می‌کنند و روز به روز هم بر سرعت شهرنشینی افزوده می‌شود. در این میان شهرهای بزرگ و کلانشهرها بیشتر جمعیت شهرنشین را در خود جای داده‌اند. همواره در کلانشهرها افزایش جمعیت با گسترش جغرافیای شهر همراه بوده است. حضور میلیونی جمعیت در شهرها از یک طرف و سرازیر شدن جمعیت شناور از شهرهای اقماری و دیگر شهرها سبب شده است تا شهرها با اتبوه جمعیت و بافت متراکم روبه‌رو شوند. در حقیقت ارائه خدمات به شهروندان کلانشهرها با توجه به افزایش انتظارات آنان در همه حوزه‌ها سبب شده است تا مسئولان شهری به توسعه شهر با فروش تراکم روی بیاورند. فروش تراکم در همه بخش‌های مسکونی، تجاری و اداری سبب شده است تا بر تراکم بافت شهری افزوده شود.

به واقع در دوره‌های گذشته نگهداشت شهر بر فروش تراکم استوار بوده است تا آنجایی که پیش از ۷۰ درصد درآمد به صورت پایدار موقت از این راه تأمین شده و می‌شود ولی گسترش شهر در طول و عرض جغرافیایی و حتی عمودی نیز دارای محدودیت‌های بسیاری است که در حال حاضر این موضوع یعنی فروش تراکم که زمانی راهگشای مسائل و مشکلات شهر بود حالا خود به اصلی‌ترین مشکل کلانشهرها تبدیل شده است.

هر گونه ایجاد فضای ساخت و ساز جدید چندین برابر فضا و امکانات برای ارائه خدمات شهری به شهروندان را نیاز دارد. به دلیل کمبود فضا و اراضی شهری عملاً دیگر فروش تراکم نیازهای شهری را نمی‌تواند تأمین کند. براین اساس گام برداشتن در مسیر تعریف درآمدهای پایدار در کنار سایر درآمدها به عنوان اصلی‌ترین و اولویت‌دارترین راهکار در همه شهرهای دنیا مدنظر قرار گرفته است. معمولاً درآمد پایدار از دو طریق در شهرهای بزرگ تأمین می‌شود؛ یکی از درون شهر و اجرای آن یعنی عوارض و مالیاتی که شهروندان به واسطه حضور و فعالیت‌های مختلف در شهرها می‌پردازند که در این زمینه همواره مسئولان شهری اعلام کرده‌اند میزان عوارض و مالیاتی که شهروندان برای فعالیت‌های شهری می‌پردازند و در قبال آن خدمات دریافت می‌کنند بسیار کم است و قیمت تمام شده خدمات بسیار بالاتر از سهم شهروندان است که لازم است در این زمینه میزان سهم شهروندان در پرداخت عوارض شهری به سمت واقعی شدن سوق داده شود.

در این خصوص شهروندان هم انتظار دارند در قبال پرداخت انواع عوارض خدمات مطلوب‌تر و مناسب‌تری را دریافت کنند و مشکلات آنان در بخش‌های مختلف شهری کاسته شود و نوع دوم از کسب درآمد پایدار مربوط به سهم دولت و دستگاه‌های شهری و دولتی است که از فضاها و خدمات شهری بیشترین استفاده را می‌کنند. حضور این دستگاه‌ها نیز با ارائه خدمات و درآمدهای بالا همراه است که براین اساس لازم است تدابیری در نظر گرفته شود تا اینگونه دستگاه‌ها سهم خود را از حضور در شهر و فعالیت‌های شهری ببردارند.

سهم دولت نیز در بحث منابع درآمد پایدار شهری به مالیات ارزش افزوده، جرایم راهنمایی و رانندگی و سایر مسائل کلان ختم می‌شود که دولت در ارائه آن همواره کوتاهی کرده و یا با پرداخت نگران سهم کامل خود مسئولان شهری را در ارائه خدمات به شهروندان به در دسر انداخته است که ضروری است براساس قوانین پرداخت در این زمینه شفاف‌سازی و به‌روزرسانی شود.

از سوی دیگر دولت نیز در عهده‌دار وظایف احداث و توسعه مسائل زیربنایی شهری است. براین اساس توسعه شبکه خطوط حمل و نقل شهری از جمله وظایف دولت است که باید در پرداخت سهم خود پیشگام باشد تا بتواند با توسعه زیرساخت‌های شهری جلوی هر گونه خسارت را در این زمینه بگیرد که به طور مشخص می‌شود به کاهش آلودگی هوا، حفظ محیط زیست شهری و کاستن از تبعات مصرف بی‌رویه سوخت به واسطه تکمیل نشدن شبکه حمل و نقل عمومی اشاره کرد. گام برداشتن در مسیر تأمین منابع درآمد پایدار در شهری مانند تهران با توجه به جایگاه ویژه منحصر به فرد آن بسیار پیچیده است. رشد منابع درآمد پایدار نیازمند همراهی مثلث دولت، مدیریت شهری و شهروندان است و اگر در این زمینه هر یک از اضلاع این مثلث کم‌کاری و ناکارآمدی از خود بروز دهند درآمد پایدار در ایستگاه توقعات متوقف خواهد ماند.

در حال حاضر کاهش صدور پروانه ساخت و ساز در پایتخت به عنوان یک فرصت و چالش مطرح است. چالش از آن جهت که فروش شهر و تراکم بر مسائل و مشکلات شهری افزود و مسائل و معضلات موجود را مضاعف خواهد کرد اما کاهش فروش تراکم یک فرصت پیش روی مدیران و مسئولان مدیریت شهری و حتی دولتمردان است تا برای کسب منابع درآمد پایدار شهری به صورت جدی گام‌های استوار بردارند.

در حقیقت فرصت پیش آمده می‌تواند با اتکا به اقتصاد مقاومتی مسیر را برای کسب درآمدهای پایدار هموار سازد. هر چند گام برداشتن در این مسیر بسیار سخت است ولی در حال حاضر چاره‌ای جز حرکت در این مسیر باقی نمانده است بنابراین لازم و ضروری است تا در برنامه‌ریزی و افق چشم‌اندازهای طرح و پروژه‌های شهری این موضوع به صورت جدی تر مدنظر قرار گیرد. حرکت به سوی مدیریت یکپارچه شهری با واگذاری وظایف دستگاه‌های شهری به مدیریت واحد شهری می‌تواند شروع خوبی برای برنامه‌ریزی برای جبران کاستی و ارتقای زندگی شهری باشد. استفاده از سرمایه‌گذاری خارجی، گام برداشتن در جهت توسعه گردشگری و توریسم شهری، ظرفیت‌سازی برای کسب درآمدهای پایدار از فضاها موجود شهری می‌تواند اهرم ارتقا در زمینه کسب و درآمد منابع پایدار به حساب آید و نباید فراموش کرد که اگر ارائه خدمات به شکل مطلوب صورت بگیرد و شهروندان احساس رضایت بکنند مشارکت آنان در توسعه درآمد منابع پایدار شهری معنادار خواهد شد و تمایل بیشتری برای همراهی در این زمینه از خود نشان خواهند داد. با این حال ضروری است در کسب درآمد پایدار از نظرات شهروندان نیز استفاده شود تا مدیران شهری همراهی آنان را به عنوان یک سرمایه ارزشمند از دست نهند.

🔴 برای یک رهگذر هر روزه پارک لاله این پرسش مطرح است که تعویض سطل سطل‌های زباله در فاصله‌هایی که به یک سال هم نمی‌رسد، یعنی چه؟! آیا شهرداری را بیمانکاران رودربایستی و یا به آنها بدهی دارد؟! اصولاً چرا هیچ وقت کار عمرانی و یکن و یکوب و بساز در پارک لاله تمامی ندارد. ابتدا آسفالته روی آسفالت می‌آید. بعد جدول جوی‌های آب کوتاه می‌شود، سپس با تخریب قدیمی‌ها، جدول نو کار می‌کنند. بعد آسفالته را می‌کنند و سنگفرش می‌کنند. سطل‌های زباله را با مدل جدید جایگزین می‌کنند. در مدل جدید سطل در دارد و باید خم شد تا از درپچه‌ای کوتاه زباله را به سطل انداخت. این کار اصولاً با فرهنگ ایرانی، همخوانی ندارد. اصلاً انقدرها زباله جمع نمی‌شود چون مردم زباله‌ها را مهربانه لای شمشادها مخفی می‌کنند! این البته داستانت تکراری بیشتر مجموعه‌های تفریحی تهران است.

عکس‌نوشت

🔴 توسعه ورزش همگانی راهکاری برای فرار از زندگی ماشینی و استرس شهرنشینی

